

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľa: **T.**, nar. X. v obci H., naposledy bytom v zahraničí: H., zastúpený Centrom právnej pomoci, kancelária Košice, Moyzesova 18, Košice proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-225-20/PO-Ž-2009 zo dňa 12. júna 2009, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz 36/2009-17 zo dňa 25. augusta 2009 takto

r o z h o d o l

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz 36/2009-17 zo dňa 25. augusta 2009 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-225-20/PO-Ž-2009 zo dňa 12. júna 2009, ktorým odporca podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle) zamietol

žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu na území SR a rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej je vecne správne a v súlade so zákonom. Skutočnosti navrhovateľom uvádzané v priebehu celého azylového konania nasvedčujú podľa krajského súdu ekonomickým pohnútkam navrhovateľa a potvrdzujú záver, že v jeho prípade nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu podľa § 8, alebo 10, 13a a 13b zákona o azyle.

K námietke navrhovateľa ohľadne neudelenia azylu z humanitných dôvodov krajský súd uviedol, že pokiaľ odporca napriek neexistencii objektívnych dôvodov pre udelenie azylu nezistil vzhľadom na chýbajúce predchádzajúce tvrdenie o ich existencii žiadnu subjektívnu okolnosť, ktorá by sama o sebe zakladala dôvod pre udelenie azylu podľa § 9 zákon a o azyle, a z tohto dôvodu úvahu k takejto okolnosti ani nerozvedol, nepochybil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom namietal proti záveru krajského súdu, že nespĺňa podmienky pre udelenie azylu ani pre poskytnutie doplnkovej ochrany. Poukázal na to, že v konaní pred odporcom uviedol, že má v krajine pôvodu veľké dlhy, ktoré nebude schopný po návrate splácať. Uviedol, že má opodstatnené obavy o svoju existenciu po návrate do krajiny pôvodu, pretože nebude schopný zabezpečiť živobytie a uspokojiť ani len základné životné potreby. To, že dôvody svojej žiadosti o udelenie azylu výslovne nepomenoval „humanitné“, možno odôvodniť tým, že nielen že vyrastal v úplne inom kultúrnom prostredí vo Východnej Ázii, ale navyše má vo Vietname ukončené stredoškolské vzdelanie v odbore zvéračstvo, nie je schopný vyjadrovať sa kvalifikovanou právnickou terminológiou vo všeobecnosti, nie to ešte v zmysle znenia zákona o azyle právneho poriadku SR, a preto to nebolo možné od neho spravodlivo žiadať. Vyjadril presvedčenie, že práve odporca mal z jeho výpovede dospieť k záveru, že navrhovateľ žiada o udelenie azylu z humanitných dôvodov, a preto mal k nim zaujať stanovisko.

Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zopakoval argumenty, pre ktoré zamietol žiadosť navrhovateľa ako zjavne neopodstatnenú. K odvolacej námietke ohľadne neudelenia azylu z humanitných dôvodov uviedol, že udelenie azylu z humanitných dôvodov závisí od uváženia správneho orgánu, ktorý nemusí tieto skutočnosti vo svojom rozhodnutí odôvodňovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24. novembra 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (účinného od 1.12.2008) ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b.

Ministerstvo rozhodne podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená (ods. 3).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona o azyle, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej skutočnosťou, že navrhovateľ svoju žiadosť o udelenie azylu z dôvodov ekonomických, teda inými dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13 a alebo 13b zákona o azyle, preto jeho žiadosť zamietol ako zjavne neopodstatnenú.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (odporca vychádzal z informácií o krajine pôvodu, ktoré získal z informácií – na internetovej stránke www.businessinfo.cz - Vietnam, a www.wikipedia.sk-Vietnam, správa úradu pre demokraciu, ľudské práva a prácu MZV USA z marca 2008, informácie vedené MÚ vedené pod č. p.: MÚ-93/ODZS-2008), z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu.

Z obsahu administratívneho spisu odporcu vyplynulo, že navrhovateľ nielen že nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci jeho prenasledovanie v krajine pôvodu, ale takéto okolnosti počas výsluchu ani netvrdil.

Ako vyplynulo z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 19.5.2009 navrhovateľ uviedol, že dôvodom jeho žiadosti o azyl je, že doma vo Vietname si pred cestou na Slovensko požičal

peniaze z banky a od známych, nakoľko mal vybavenú cestu v SR na dva až tri roky. Keďže bol po roku prepustený z práce, nemal dosť peňazí na splatenie úveru z banky ani známym. Z toho, čo si zarobil poslal domov asi 1000,- dolárov, ale zvyšok nemá ako splatiť, pretože nemá prácu. Stratil zamestnanie kvôli svetovej hospodárskej kríze.

Na otázku, prečo nepožiadal o azyl hneď po príchode na Slovensko, navrhovateľ odpovedal, že jeho cieľom bolo prísť a pracovať na Slovensku najmenej tri roky, aby si mohol zarobiť peniaze, preto o azyl nežiadal.

Na otázku či prišiel do styku s políciou, zložkami štátu armádou, a či bol v krajine pôvodu nimi prenasledovaný, dopovedal, že čoho sa obáva v prípade návratu do krajiny pôvodu, odpovedal, že neprišiel s nimi do styku a nebol nikým prenasledovaný.

Na otázku čoho sa obáva v prípade návratu do krajiny pôvodu, odpovedal, že sa obáva toho, že nebude mať z čoho zaplatiť svoje dlhy a nevie aká bude jeho budúcnosť. Mohol by ísť aj do väzenia, keďže ich nemá z čoho vyrovnať.

Zo zápisnice z ústneho pojednávania zo dňa 3.6.2009 vyplynulo, že otázky odporcu smerovali k zisteniu, či navrhovateľ disponuje cestovným pasom a či ho môže predložiť. Navrhovateľ uviedol, že cestovný pas má u známeho, po telefonickom rozhovore s pánom D. uviedol, že pas mu bude doručený (najneskôr v pondelok). Navrhovateľ uviedol, že kamarát mu poradil, že ak bude mať pas so sebou hneď ho vyhostia do Vietnamu, kvôli tomu si pas so sebou nevezal.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že navrhovateľ zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na ekonomických dôvodoch.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody

pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky, nemožno považovať za relevantný dôvod pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a jeho žiadosť je založená na iných dôvodoch ako v § 8, § 10, § 13a alebo 13b, najmä na ekonomických dôvodoch, takýto záver nachádza oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania, preto krajský súd nepochybil, keď považoval rozhodnutie z týchto dôvodov za zákonné.

Krajský súd sa podrobne zberal všetkými námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku, k ich vyhodnoteniu nemá odvolací súd žiadne výhrady, v podrobnostiach na tieto správne závery krajského súdu vrátane právneho názoru krajského súdu k humanitným dôvodom odvolací súd odkazuje.

Vlastné rozhodnutie udeliť či neudeliť azyl z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle je vecou voľnej správnej úvahy odporcu a vo vzťahu k výsledku tohto rozhodnutia nie je prieskum súdu možný.

Súd preskúmava úvahu správneho orgánu len v tom smere, či nevybočila z medzí a hľadísk stanovených zákonom (§ 245 ods. 2 OSP), či je v súlade s pravidlami logického myslenia a či podklady pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom.

Zákon výslovne neukladá povinnosť správnemu orgánu uviesť do výroku negatívne rozhodnutie o neudelení azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Keďže nejde o nárok, o ktorom musí rozhodnúť správny orgán ex lege, ale o výsledok správneho uváženia správneho orgánu, ktorý nie je preskúmateľný súdom, námietka navrhovateľa, že správny orgán sa možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov nezaoberal neobstojí.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku ani rozhodnutia odporcu. Z vyjadrení navrhovateľa, ktoré produkoval v administratívnom konaní, vyplynul jednoznačný ekonomický dôvod jeho žiadosti a s poukazom na skutočnosť, že tieto námietky navrhovateľa vyhodnotil odvolací súd

za nedôvodné, napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, keď navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 24. novembra 2009

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová